

KATE MORTON

ÎNTOARCEREA
ACĂSĂ

Traducere din engleză și note de
SÎNZIANA DRAGOȘ

HUMANITAS
fiction

PROLOG

Adelaide Hills, Australia de Sud, Anul Nou, 1959

Și, bineînțeles, aveau să dea o petrecere pentru a sărbători Anul Nou. Una restrânsă, doar în familie, dar Thomas se aștepta să aibă toate dichisurile. Nici nu era de conceput altfel: cei din familia Turner făceau mare caz de tradiție, și acum, că veneau Nora și Richard de la Sidney, nu se putea să nu facă totul cu tam-tam și decorațiuni în exces.

Isabel hotărâse ca anul acesta să pună masa într-altă parte a grădinii. De obicei stăteau sub nucul de pe peluza de la răsărit, dar astăzi o atrăsese peticul de iarbă de la umbra cedrului domnului Wentworth. Trecuse pe-acolo mai de vreme, când culesese flori pentru masă, și rămăsese uimită de priveliștea dinspre apus, către munți. „Da, își spusese în sinea ei, aici e foarte bine.“

Iar gândul acesta și hotărârea cu care îl acceptase îi dădeau un avânt amețitor.

Și s-a gândit că aceasta era una dintre rezoluțiile ei pentru anul cel nou: să înceapă 1959 cu o altă atitudine și cu alte speranțe, dar în minte auzea o voce timidă care se întreba dacă nu cumva voia să-și sâcâie un pic soțul prin această neașteptată încălcare a obiceiului. De când dăduseră peste fotografia în sepia a domnului Wentworth și a prietenilor lui bărboși din vremea reginei Victoria, așezați pe șezlonguri elegante de lemn pe peluza de la răsărit, Thomas rămăsese ferm convins că acela era locul perfect de primit oaspeți.

Nu-și dădea bine seama de când începuse să simtă plăcerea ghidușă de a face să apară acea cută adâncă între sprâncenele soțului ei.

O pală de vânt amenința să-i smulgă șirul de fanioane din mână, așa că s-a prins strâns de ultima treaptă a scării de lemn.

O adusesese singură din șopron în dimineața aceea, plăcându-i parcă să-i simtă greutatea. Când s-a urcat prima dată până la ultima treaptă, i-a venit în minte o imagine din copilărie: o excursie în Hampstead Heath, cu mama și cu tatăl ei, când se cățăraseră într-unul dintre arborii uriași de sequoia și văzuse toată Londra, înspre sud.

— Văd și catedrala St Paul! a strigat ea către părinți când a zărit prin ceață domul atât de cunoscut.

— Vezi să nu cazi de-acolo, i-a răspuns tata.

Și în clipa în care el a rostit vorbele acestea, Isabel chiar s-a simțit ademenită să-și dea drumul jos, iar această pornire îi tăiase răsuflarea.

Dintr-un arbust banksia¹ stufos și-au luat brusc zborul un stol de păsări gala², într-o învălmășeală de pene trandafirii și cenușii, iar Isabel a încremenit. Era cineva în preajmă. Din totdeauna avusese un al simț foarte dezvoltat al pericolului. „Probabil că ai o conștiință foarte încărcată“, îi spusese Thomas la Londra, pe când abia se cunoscuseră și erau încă atrași unul de celălalt. „Ba nu, sunt doar neobișnuit de receptivă“, îl contrazisese ea.

Isabel a rămas cocoțată în vârful scării, fără să se miște, și și-a ciulit urechile.

— Uite-acolo, s-a auzit o șoaptă teatrală. Omoară-l repede cu bățul.

— Nu pot!

— Ba poți, n-ai încotro, ai jurat!

Nu era nimeni altcineva în afară de copiii ei, Matilda și John. O ușurare, s-ar fi zis. Totuși, a rămas mai departe nemișcată, ca să nu se dea de gol.

— Sucește-i gâtul, să terminăm mai repede.

Asta era Evie, fetița cea mai mică.

1. Genul *Banksia* numără aproximativ 170 de specii; sunt în general arbuști și copaci rămuroși, cu inflorescențe cilindrice viu colorate, cu frunze tari, unii ajungând și la înălțimea de 30 de metri.

2. *Galab*, denumirea locală, desemnează papagalii cacadu, un grup de papagali australieni.

— Nu pot.

— Vai, John! s-a rățoit Matilda, fata de paisprezece ani, care se purta de parcă ar fi avut douăzeci și patru. Dă-mi-l mie, nu te mai fandoni atâta!

Isabel și-a dat seama ce făceau. De ani de zile se jucau din când în când de-a „vânătoarea de șerpi“. La început le venise ideea dintr-o carte – o antologie de poezie autohtonă primită de la Nora, din care Isabel le citea cu voce tare și pe care copiii o iubeau la nebunie. Asemenea multora dintre poveștile de pe meleagurile acestea, conținea o avertizare. Locul acesta părea să stârnească multe spaime: și șerpi, și apusuri, și furtuni, și arșițe, și nașteri, și fierbințeală, și incendii de vegetație, și inundații, și tauri furioși, și ciori, și acvile, și străini – vagabonzi dubioși cu traista în băț, care se iveau din tufișuri cu gânduri ucigașe.

Uneori, Isabel se simțea copleșită de atâtea pericole aducătoare de moarte, dar copiilor ei, australieni get-beget, le plăceau astfel de povești și se bucurau de jocul acesta: era una dintre puținele activități în care se lăsau antrenați cu toții, în ciuda vârstelor și preocupărilor diferite.

— L-am prins!

— Bravo!

Hohote vioaie de râs.

— Atunci, hai s-o ștergem!

Tare îi mai plăcea să-i știe veseli și gălăgioși; totuși și-a ținut respirația și a așteptat să plece să se joace într-altă parte. Deși nu ar fi îndrăznit să recunoască, Isabel se pomenea uneori închipuindu-și cum ar fi fost dacă ar fi putut să-i facă să dispară pe toți. Doar pentru puțin timp, desigur; i-ar fi fost îngrozitor de dor de ei dacă nu i-ar fi avut în preajmă mai mult de-atât. Să zicem o oră, poate o zi, cel mult o săptămână. Doar cât să poată avea un mic răgaz să se gândească. Timpul nu-i ajungea niciodată și nu putea să-și ducă până la capăt nici un gând.

Thomas ar fi zis că e nebună dacă i-ar fi trecut vreodată prin cap să-i spună așa ceva. Avea niște idei precise despre cum trebuie să fie o mamă. Și o soție. Se părea că în Australia femeile erau adesea lăsate să se descurce singure cu șerpii și

câinii sălbatici. Ori de câte ori atingea acest subiect, ochii îi scânteiau privind în depărtări, fascinat de ideile romantice ale folclorului din patria sa. Îi plăcea să și-o închipuie ca pe o nevestă de la hotare, îndurând greutateți și veghind flacăra căminului, în timp ce el cutreiera lumea distrându-se.

La început, ideea aceasta o amuzase. I se păruse încă și mai nostimă când crezuse că e doar o glumă. Dar el i-a reamintit pe bună dreptate că ea acceptase de bună voie planul lui măreț, că se agățase, de fapt, de ocazia de a face ceva ieșit din comun. Războiul fusese lung și dur, iar la sfârșitul lui Londra rămăsese nespus de jalnică și pustiită. Isabel obosise. Iar Thomas avea dreptate și când spunea că viața în casa lor impozantă nu se aseamănă câtuși de puțin cu viața la marginea civilizației. De ce? Pentru că existau telefon, lumină electrică și încuietori la toate ușile.

Dar asta nu însemna că nu se simțea singură uneori, pe întuneric, după ce copiii se duceau la culcare. Până și cititul, care-i adusesse întotdeauna alinare, începuse să devină o în-deletnicire foarte singuratică.

Ținându-se mai departe de scară, Isabel s-a aplecat să vadă dacă șirul de fanioane e agățat suficient de sus ca să nu atingă masa de dedesubt. Aranjarea lui se dovedise a fi mai grea decât își imaginase. Pentru Henrik părea întotdeauna o nimica toată. Putea să-l fi rugat să-l agațe el cu o zi înainte, după ce-și termina treaba – așa ar fi trebuit să facă –, nu se vedea nici un semn de ploaie, deci nu ar fi fost nici o problemă dacă fanioanele ar fi rămas atârinate peste noapte. Dar nu a putut să-i ceară asta. În ultima vreme, lucrurile se schimbaseră între ei, din acea după-amiază când Thomas se afla la Sydney, și ea dăduse peste el în birou, lucrând peste program. Acum se jena să-i ceară să facă treburi mărunte prin gospodărie, simțindu-se intimidată și vulnerabilă.

Așa că nu avea de ales decât să îl agațe singură, deși vântul era chiar amenințător. Luase hotărârea să aranjeze totul pe peluza dinspre apus înainte ca vântul să se pornească; uitase că aceasta era partea cea mai puțin adăpostită a grădinii.

Dar Isabel era încăpățânată: așa fusese toată viața. O prietenă mai înțeleaptă îi spusese cândva că oamenii nu se schimbă pe măsură ce trece timpul, ci devin doar mai bătrâni și mai triști. În privința îmbătrânirii și-a dat seama că nu avea ce face, dar tristețea se hotărâse să nu o îngăduie. Din fericire, era din fire o persoană foarte optimistă.

Doar că zilele vântoase produceau agitație. Sau cel puțin așa se întâmpla în ultima vreme. Era convinsă că nu întotdeauna resimțise acest vârtej în măruntaie. Cândva, într-altă viață, fusese renumită pentru nervii ei de fier. Acum i se întâmpla să fie copleșită din senin de un val brusc de panică. Se simțea ca și cum ar fi pășit de una singură pe poteca vieții, care-i părea fragilă ca sticla. Dacă respira profund, îi era mai bine. Se întreba dacă nu cumva avea nevoie de vreo tinctură sau de vreun ceai, ceva care să-i domolească gândurile și să poată adormi. Se gândise chiar să meargă la doctor, dar nu la soțul lui Maud McKendry de pe Main Street. Doamne ferește!

Isabel avea de gând să rezolve chestiunea asta prin orice mijloace. Aceasta era cea de a doua rezoluție pe care o avea în vedere pentru anul cel nou, deși nu o mărturisise nimănui. Își stabilise un răgaz de încă un an pentru a-și redobândi echilibrul. Era timpul să facă asta, căci de ea depindeau mulți oameni.

Avea să împlinească treizeci și opt de ani. Patruzeci, ce mai! O vârstă la care nici mama și nici tatăl ei nu ajunseseră. Poate că și din această pricină se simțea copleșită în ultima vreme de amintiri din copilărie. Era ca și cum trecuse suficientă vreme ca să se poată întoarce și să privească peste oceanul timpului, chiar dacă nu-și amintea prea bine cum l-a străbătut.

Era ridicol să se simtă singură. Trăia în casa aceasta de paisprezece ani. Înconjurată de mai mulți membri de familie decât avusese vreodată – numai Dumnezeu putea ști că nici în gaură de șarpe nu putea scăpa de copii. Și, cu toate acestea, erau momente când se îngrozea de propria mâhnire, de senzația chinuitoare că pierduse ceva ce nu putea defini și, prin urmare, nu avea cum să speră că va regăsi.

Ceva se mișca pe aleea șerpuită care ducea spre casă. Și-a mijit ochii, să vadă mai bine. Da, venea cineva, nu i se păruse. Vreun străin? Vreun tâlhar galopând pe aleea dinspre casă, ca un erou dintr-o poezie de Banjo Paterson¹?

Dar, dumirindu-se că pachetul din mâna lui era acoperit cu hârtie cafenie, și-a dat seama că era poștașul. Să vină chiar în ziua de Anul Nou? Unul dintre avantajele locuirii într-un mic oraș de provincie, unde oamenii știu totul unii despre alții, era că treburile se făceau și în afara programului de lucru, dar acum părea ceva ieșit din comun. O emoție i-a scânteiat în suflet, și degetele i-au înțepenit de-a binelea încercând să lege sfoara cu fanioane, ca să se poată da jos mai repede și să apuce să ia ea pachetul. Spera să fie comanda pe care o făcuse cu câteva săptămâni în urmă. Eliberarea ei! Nu se așteptase să sosească atât de repede.

Era înnebunitor de-a dreptul. Sfoara se încurcase, și vântul o înnodea în jurul fanioanelor. Isabel se căznea s-o fixeze, blestemând în șoaptă, privind peste umăr, să vadă încotro se ducea poștașul.

Nu voia ca pachetul să fie dus în casă.

Când poștașul a ajuns la ultima curbă a aleii, Isabel și-a dat seama că trebuia să dea drumul sforii, dacă voia să coboare de pe scară la timp. A șovăit o clipă, după care a strigat, făcându-i bărbatului semn cu mâna:

— Hei, sunt aici!

El și-a ridicat capul, surprins. Apucându-se și mai strâns de scară din pricina vântului, Isabel a văzut că se înșelase. Căci, deși ducea în mână un pachet, străinul de pe alee nu era nicidecum poștașul.

1. Andrew Barton „Banjo“ Paterson (1864–1941): poet australian, autor al unor poeme și balade dedicate vieții pline de neprevăzut și aventură din vastele ținuturi australiene.

Ajunul Crăciunului, 1959

Mai apoi, ori de câte ori a fost întrebat – așa cum s-a întâmplat în nenumărate ocazii în decursul lungii sale vieți –, Percy Summers spunea cinstit că a crezut că dorm. Fusese o vreme destul de caldă ca să fi adormit. Toată luna decembrie, arșița înaintase dinspre apus, pârjolind deșertul, întinzându-se înspre miazănoapte, unde se adunase nevăzută deasupra lor, fără să se mai clintească. În fiecare seară ascultau buletinul meteorologic la radio, așteptând să audă că avea să se mai răcorească, dar nici pomeneală de așa ceva. În lungile amiezi, pe când soarele dogoritor se topea la orizont, dincolo de marginea orașului, sprijiniți de garduri și ferindu-și ochii de lumina galbenă, oamenii își clătinau capetele și se plângeau de blestemata aceea de căldură, întrebându-se unul pe altul – fără să aștepte vreun răspuns – când avea să se sfârșească.

În tot acest timp, eucaliptii mari și zvelți de pe coama dealurilor dimprejurul văii străbătute de pârâu se înălțau tăcuți, scoarța lor brăzdată căpătând luciri metalice. Erau bătrâni și văzuseră toate câte fuseseră înaintea caselor de piatră, lemn și fier, înaintea șoselelor, mașinilor și împrejmuirilor, înaintea rândurilor de vie, a merilor și vitelor din țarcuri. Eucaliptii fuseseră acolo de la bun început, împlânzind arșița dogoritoare și umezeala rece a iernii. Acesta era un pământ străvechi, un ținut al marilor extreme.

Vara anului 1959 a fost grozav de călduroasă, comparativ cu temperaturile obișnuite. Acolo unde exista o evidență, recordurile erau doborâte, iar cei din Tambilla o simțeau pe propria piele. Meg, nevasta lui Percy, începuse să se scoale cu noaptea în cap ca să bage în prăvălie laptele, înainte să se

acrescă; Jimmy Riley spunea că nici mătușile și nici unchii lui nu-și aminteau să mai fi fost așa o secetă și, cu gândul la ce se întâmplase în 1955, toată lumea stătea cu teama unui incendiu.

„Sâmbăta neagră“, așa titraseră ziarele. Cele mai puternice incendii de la întemeierea coloniei. Cu patru ani înainte, ziua de 2 ianuarie începuse cu senzația unui dezastru iminent. Peste noapte făcuse ravagii o furtună de praf adunat din câmpurile pârjolite din nord și purtat de rafale fierbinți de vânt de sute de kilometri la oră. Copacii se îndoiau și frunzele se rostogoleau prin râpe, foile de tablă ondulată erau smulse de pe acoperișurile fermelor. Cablurile de electricitate se rupseseră, stârnind nenumărate focuri care s-au întezit, împreunându-se în cele din urmă într-un zid de flăcări nesățioase.

Oamenii locului s-au luptat din greu, ceas de ceas, să oprească flăcările cu pânze ude de sac, cu lopeți și cu ce au mai găsit la îndemână, până când, în cele din urmă, pe seară, s-a pornit ploaia, iar vântul și-a schimbat ca prin minune direcția, nu înainte însă de a distruge patruzeci și ceva de gospodării și de a lua două biete vieți. De-atunci tot ceruseră să li se înființeze o brigadă de pompieri, dar autoritățile se mișcau greu. Confrunțați cu condiții ciudat de asemănătoare, anul acesta localnicii hotărâseră să ia frâiele problemei în mâinile lor.

De ani de zile, Jimmy Riley, angajat ca hăițaș de unii fermieri de pe dealuri, tot spunea că pământul trebuie curățat. De mii de ani, zicea el, strămoșii ardeau treptat vegetația, înlăturând iarba uscată cât era încă vreme rece, ca să nu rămână în cantități mari și să ia foc când pământul dogorea și băteau cu putere vânturile dinspre nord-vest, și nu trebuia decât o mică scânteie să se aprindă. Percy avea impresia că nimeni nu-i lua în seamă cum se cuvenea pe cei ca Jimmy Riley, când de fapt ei cunoșteau ca nimeni altul țara aceasta.

Cel mai recent fuseseră chemați cu o săptămână înainte de Angus McNamara, de lângă Meadows. Din 1955 încoace, vremea blândă și umedă făcuse să crească vegetația, și pădurea de lângă Kuitpo era plină de frunze. Erau de ajuns un fulger rătăcit sau un chibrit aruncat la întâmplare și se aprindea totul.

S-au luptat o săptămână întreagă și nu au răzbit să înăbușe focul decât înainte de Crăciun. Chiar dacă se anunțau furtuni la sfârșitul săptămânii, s-ar fi putut ca ploaia să-i ocolească, și cerul să rămână la fel de strălucitor. Când i-a spus că avea să plece chiar în perioada cea mai aglomerată a anului, Meg n-a fost prea bucuroasă, dar știa că era o treabă ce trebuia făcută și că Percy nu era omul care să se dea înapoi. Băieții lor fuseseră înscriși și ei, iar Meg se văzuse nevoită să admită că nu era rău ca flăcării săi să aibă niște responsabilități serioase. Percy le lăsase furgoneta Ford și plecase la Meadows pe iapa lor, Blaze.

La drept vorbind, lui Percy îi plăcea mai mult să călărească. În timpul războiului, îi păruse rău să pună furgoneta pe butuci, dar nu se găsea combustibil nici în ruptul capului – puținul rămas fusese rechiziționat pentru armată și celelalte servicii esențiale – și, când au putut să pornească mașina din nou, se dezobișnuise să mai șofeze. Așa că foloseau furgoneta numai pentru livrările mai mari și, ori de câte ori putea, pune șaua pe Blaze și o pornea la drum. Iapa era bătrână de-acum, nici vorbă de mânza aprigă pe care o luaseră în '41, dar încă îi mai plăcea să o ia la galop.

McNamara avea o fermă mare de vite căreia i se zicea, pur și simplu, Station. Casa era mare și întinsă, înconjurată de o verandă spațioasă cu o copertină care să o ferească de arșiță. Deși i se oferise un loc de dormit în șopron, Percy alesese bucuros să-și pună salteaua sub cerul liber. În ultima vreme nu mai avusese ocazia să doarmă afară, în cort, căci erau tot mai ocupați cu prăvălia și băieții crescuseră, aveau șaisprezece și paisprezece ani, amândoi mai înalți decât el, cu cizme de aceeași mărime ca și el, preferând să-și petreacă timpul cu prietenii decât să campeze cu tatăl lor. Lui Percy nu-i părea rău că doare să fie independenți, dar îi era dor de ei. Unele dintre cele mai frumoase amintiri ale sale erau de când stătea lângă focul de tabără cu băieții lui, făcându-se unii pe alții să râdă, numărând stelele, învățându-i lucruri cu adevărat folositoare, cum ar fi să caute apă de băut și să-și vâneze singuri hrana.